

MQ-113

March-2019

B.Com., Sem.-VI

CE-304(A) : Auditing-II

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) એક કંપનીના ઓડિટર તરીકે તમારી નિમણૂક કરવામાં આવી છે. કંપનીનું ઓડિટ શરૂ કરતાં પહેલાં ઓડિટરે ધ્યાનમાં લેવાના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા
- (i) "કલમ 208 હેઠળ મૂડીમાંથી વ્યાજ આપવા" અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. 7
- (ii) "શેર ફેરબદલી" અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો. 7
- (B) નીચે આપેલ પેટા પ્રશ્નોનો સાચો જવાબ લામો. (ગમે તે ચાર) 4
- (1) કંપનીના મેમોરન્ડમ ઓફ એસોસિયેશનમાં નીચેના પૈકી કઈ કલમનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) કંપનીના નામની કલમ
(b) કંપનીની રજીસ્ટર્ડ ઓફિસનું સરનામું
(c) સભ્યોની જવાબદારી
(d) શેરહોલ્ડરોના હક્કો, જવાબદારીઓ અને તેમના ડિવિડન્ડ અંગેના અધિકારો
- (2) કંપનીધારાની જોગવાઈઓ અનુસાર, નફા-નુકસાન ખાતાની તારીખ અને તે રજૂ કરવામાં આવ્યું હોય તે વાર્ષિક સામાન્ય સભાની તારીખ વચ્ચેનો સમયગાળો _____ થી વધવો જોઈએ નહીં.
- (a) 6 માસ (b) 3 માસ
(c) 9 માસ (d) 4 માસ
- (3) કંપનીધારાની કલમ 208 મુજબ મૂડીમાંથી વ્યાજ વધુમાં વધુ કેટલા ટકા આપી શકાય ?
- (a) 4% (b) 5%
(c) 10% (d) 12%
- (4) નીચેના કયા સ્ત્રોતમાંથી બોનસ શેર આપી શકાય નહિ ?
- (a) સામાન્ય અનામત (b) મૂડી પરત અનામત
(c) પુનઃ મૂલ્યાંકન અનામત (d) જામીનગીરી પ્રીમિયમ
- (5) બે બોનસ ઈશ્યુ વચ્ચેનો સમયગાળો ઓછામાં ઓછો કેટલો હોવો જોઈએ ?
- (a) 12 માસ (b) 24 માસ
(c) 36 માસ (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (6) અપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ ઈક્વિટી શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ શેર તરીકે જાહેર કરવા માટેના જરૂરી બોનસ અર્થે જામીનગીરી પ્રીમિયમનો ઉપયોગ થઈ શકે ?
- (a) ના
(b) હા
(c) જો કંપનીના આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિયેશનમાં જોગવાઈ હોય તો થઈ શકે
(d) આ અંગે કંપનીધારામાં કોઈ જોગવાઈ નથી

2. (A) ઓડિટ અહેવાલમાં વપરાતો "સાચો અને વાજબી" શબ્દોનો ખ્યાલ સમજાવો તેમજ ઓડિટ અહેવાલ અને ઓડિટ પ્રમાણપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

14

અથવા

- (i) ઓડિટ અહેવાલનું મહત્ત્વ જણાવો. 7
- (ii) ચોખ્ખો અને ખામીવાળો અહેવાલ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 7

(B) નીચે આપેલ પેટા પ્રશ્નોનો સાચો જવાબ લખો. (ગમે તે ચાર) 4

- (1) ઓડિટરે પોતાનો અહેવાલ કયા પક્ષને ઉદ્દેશીને લખવાનો હોય છે ?
- (a) કંપનીના શેરહોલ્ડરોને (b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસને
- (c) મધ્યસ્થ સરકારને (d) કંપની સેક્રેટરીને
- (2) જો ઓડિટરે ખામીવાળો અહેવાલ આપ્યો હોય તો તેનું પરિણામ નીચે મુજબ આવે છે.
- (a) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસે આ ખામીઓનો જવાબ બોર્ડના અહેવાલમાં આપવો પડે છે.
- (b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસે રાજીનામું આપવું પડે છે.
- (c) ઓડિટરે રાજીનામું આપવું પડે છે.
- (d) મધ્યસ્થ સરકાર કંપનીના શેરહોલ્ડરોને દંડ કરી શકે છે.
- (3) ઓડિટરનું પ્રમાણપત્ર કયા પક્ષને ઉદ્દેશીને આપવાનું હોય છે ?
- (a) કંપનીના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસને (b) મધ્યસ્થ સરકારને
- (c) કંપનીના શેરહોલ્ડરોને (d) કોઈ પક્ષને ઉદ્દેશીને અપાતું નથી.
- (4) _____ એટલે એકત્રિત કરેલી અને વિચારણા પછી રજૂ કરેલી હકીકતોનું નિવેદન.
- (a) ઓડિટ કાર્યક્રમ (b) અહેવાલ
- (c) ઓડિટ પત્રક (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (5) ઓડિટરના અહેવાલની તારીખ એવી ન હોવી જોઈએ કે જે
- (a) વહીવટકર્તાઓએ જે તારીખે હિસાબો મંજૂર કર્યા હોય, તેનાથી પહેલાંની હોય.
- (b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસની સભામાં હિસાબો મંજૂર કર્યા હોય તેનાથી પછીની હોય.
- (c) વાર્ષિક સામાન્ય સભાની તારીખ હોય
- (d) (b) અને (c) બંને
- (6) નીચેના પૈકી કયા સંજોગોમાં ચોખ્ખો અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવે છે.
- (a) જ્યારે નફા-નુકસાન ખાતું સાચો નફો કે નુકસાન દર્શાવતું ન હોય.
- (b) પાકું સરવૈયું સાચી અને વાજબી આર્થિક પરિસ્થિતિ રજૂ કરતું ન હોય.
- (c) હિસાબી ચોપડાઓ કાયદા મુજબ રાખવામાં આવ્યા હોય.
- (d) હિસાબી ચોપડાઓની તપાસમાં કોઈ ખામી નજરે પડે.

3. (A) વહેંચણીપાત્ર નફો એટલે શું છે ? વહેંચણીપાત્ર નફાની ગણતરીના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો. 14
અથવા

- (i) વહેંચણીપાત્ર નફા અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો. 7
(ii) કેશવ લિ.ની નીચે આપેલ માહિતી પરથી 2017-18નો વહેંચણીપાત્ર નફો શોધો. 7

વર્ષ	ઘસારા પહેલાંનો નફો / નુકસાન ₹	કંપનીધારા પ્રમાણે ઘસારો ₹	અસંભાવિષ્ટ ઘસારો ₹
2015-16	- 2,80,000	4,20,000	3,00,000
2016-17	- 2,00,000	2,80,000	1,80,000
2017-18	+ 12,50,000	2,50,000	-

(B) નીચે આપેલ પેટા પ્રશ્નોનો સાચો જવાબ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

- (1) એક કંપનીનો ચાલુ વર્ષનો નફો ₹ 10,00,000 છે. જો કંપની 14%ના દરે ડિવિડન્ડ વહેંચવા માગે તો કંપનીધારા મુજબ સામાન્ય અનામત ખાતે કેટલી રકમ જશે ? 3
(a) ₹ 25,000 (b) ₹ 50,000
(c) ₹ 75,000 (d) ₹ 1,00,000
- (2) જે નફો કાયદેસર રીતે શેરહોલ્ડરો વચ્ચે વહેંચી શકાય તેવા નફાને કહે છે.
(a) વહેંચણીપાત્ર નફો (b) કાર્યો નફો
(c) અનામત નફો (d) મૂડી નફો
- (3) નીચેનાં પૈકી કયું વિધાન વહેંચણીપાત્ર નફો ગણવા માટેનો માર્ગદર્શક સિદ્ધાંત નથી ?
(a) નામાપદ્ધતિના સામાન્ય રીતે સ્વીકૃત સિદ્ધાંતોનું પાલન થવું જોઈએ.
(b) કંપનીધારાની જોગવાઈઓનું ચુસ્ત રીતે પાલન થવું જોઈએ.
(c) મેમોરન્ડમ અને આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિયેશનના નિયમોનું પાલન થવું જોઈએ.
(d) કોઈપણ ભોગે કંપનીની પ્રતિષ્ઠા જાળવાઈ રહેવી જોઈએ.
- (4) વહેંચણીપાત્ર નફાના સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?
(a) કાયમી મિલકતો પર ઘસારાની જોગવાઈ કર્યા વિના ડિવિડન્ડ વહેંચી શકાય નહિ.
(b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ વચગાળાનું ડિવિડન્ડ જાહેર કરી શકે છે.
(c) નોંધણી પહેલાંના નફામાંથી ડિવિડન્ડ જાહેર કરી શકાય નહિ.
(d) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ ભલામણ કરેલ ડિવિડન્ડના દરમાં વધારો કરવાની સત્તા સામાન્ય સભામાં સભાસદોને છે.
- (5) નીચેના પૈકી કયું વિધાન નફો વધુ દર્શાવવાનું પરિણામ નથી ?
(a) ડિવિડન્ડ મૂડીમાંથી ચૂકવાયેલમાં પરિણમે છે.
(b) તેના દ્વારા ડિબેન્ચર હોલ્ડરો અને લેણદારોના હિતનું રક્ષણ થાય છે.
(c) વધુ નફાને કારણે કરવેરાની જવાબદારી વધે છે.
(d) તે વધુ સંચાલકીય મહેનતાણાની ચુકવણીમાં પરિણમે છે – જો તે નફા પર આધારિત હોય તો.

4. (A) ઓડિટ કાર્યક્રમ એટલે શું ? શૈક્ષણિક સંસ્થાનો ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો.

14

અથવા

(i) ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરતી વખતે કયાં મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેશો ?

7

(ii) ઓડિટ અને અન્વેષણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

7

(B) નીચેના પેટા પ્રશ્નોનો જવાબ આપો. (ગમે તે ત્રણ)

3

(1) નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?

(a) અન્વેષણ એ કોઈ વિશિષ્ટ હેતુ માટે હિસાબોની તપાસ છે.

(b) કંપનીનાધારા હેઠળ અન્વેષણ કરવામાં આવે છે.

(c) ઓડિટ અહેવાલમાં અન્વેષણની વિગતોનો સમાવેશ જરૂરી છે.

(d) અન્વેષણ હંમેશા SEBIએ બહાર પાડેલી સુચના મુજબ જ કરવાનું હોય છે.

(2) વેચાણના આંકડા સ્થિર રહેવા છતાં કાચા નફામાં નોંધપાત્ર વધારો થયો હોય તેની તપાસમાં નીચેના પૈકી કયો મુદ્દો સુસંગત નથી ?

(a) કાચા નફાની ટકાવારીમાં થયેલ કારણોની તપાસ.

(b) કાચા માલની કિંમતમાં થયેલ ભાવવધારો.

(c) આખર સ્ટોકની કિંમત વધુ આંકવામાં આવી હોય.

(d) ખરીદી ચોખ્ખે નોંધવાની રહી ગય ત્યારે.

(3) "જેમાં દગ્ગાની શંકા હોય તે અંગેના અન્વેષણમાં" નીચેના પૈકી કઈ બાબત ધ્યાનમાં લેવાની હોતી નથી ?

(a) રોકડની ઉચાપતની તપાસ.

(b) કયા પ્રકારના દગ્ગાની શંકા છે.

(c) કંપનીના ડિરેક્ટરોની ગેરલાયકાતો.

(d) કેટલી મુદત માટે અન્વેષણ કરવાનું છે તે નક્કી કરવું.

(4) ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરતાં પહેલાં નીચેની કઈ બાબત મેળાવવી જરૂરી નથી ?

(a) હરીફો દ્વારા અપનાવાયેલ હિસાબી પદ્ધતિ.

(b) આંતરિક, અંકુશની પદ્ધતિ.

(c) ધંધાની કે સંસ્થાની ટેકનિકલ બાબતો.

(d) અગાઉના ઓડિટરનો અહેવાલ.

(5) કોઈ કોલેજનો ઓડિટ કાર્યક્રમ બનાવતાં "મિલકતો અને દેવાંની ચકાસણી અને મૂલ્યાંકન" ની બાબતમાં નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?

(a) હંમેશા મુજબ હાથ પર રોકડ અને બેન્ક સિલકની ચકાસણી કરવી જોઈએ.

(b) સ્ટેશનરી અને ફર્નિચરનો સ્ટોક કોલેજના સ્ટોક રજિસ્ટરની બાકીઓ સાથે ભૌતિક રીતે ચકાસવો જોઈએ.

(c) બધાં દેવાં અને જવાબદારીઓની યોગ્ય નોંધ થઈ છે.

(d) અમુક વિશિષ્ટ હેતુ માટે કરેલાં રોકાણો ચોખ્ખે યોગ્ય રીતે નોંધેલા હોવાં જોઈએ.

MQ-113

March-2019

B.Com., Sem.-VI

CE-304(A) : Auditing-II

Seat No. : 5272

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

(A) You are appointed as an auditor of a company. Discuss the points to be considered before commencing the audit of a company.

OR

(i) Discuss the provisions of the Companies' Act in respect of "Interest paid out of Capital" u/s 208.

(ii) State Auditor's duties in respect of "Share Transfer".

(B) In the following sub-questions, select the correct answer : (any four)

(1) Which of the following is not included in the clauses of Memorandum of Association of company ?

(a) Name clause of the company

(b) Address of Registered office of the company.

(c) Clause of Liability of members

(d) The rights, liabilities and dividend rights of various types of shareholders.

(2) As per the requirements of the Companies' Act, the gap between date of profit and loss account and the date of AGM should not exceed :

(a) 6 months

(b) 3 months

(c) 9 months

(d) 4 months

(3) According to Sec. 208 of companies Act the percentage of dividend on capital should not be more than-

(a) 4%

(b) 5%

(c) 10%

(d) 12%

(4) Bonus shares can not be issued from the following sources:

(a) General Reserve

(b) Capital Redemption Reserve

(c) Revaluation Reserve

(d) Security Premium

(5) Minimum time lag required between two bonus issues is :

(a) 12 months

(b) 24 months

(c) 36 months

(d) None of the above

(6) Can the securities premium be utilized to convert partly paid up shares in to fully paid up shares as bonus ?

(a) No

(b) Yes

(c) Can be utilised if articles of Association of the Company provides.

(d) Companies Act does not provide anything with respect to this.

(A) Explain the meaning of the phrase "True & Fair View" used in Audit Report.
Distinguish between Audit Report and Audit Certificate.

14

OR

(i) Discuss the importance of Audit Report.

7

(ii) Distinguish between Clean Report and Qualified Report.

7

(B) In the following sub-questions, select the correct answer : (any four)

4

(1) To which of the following parties is the auditor expected to address his Report :

- (a) Shareholder of the company
- (b) Board of Directors of the company
- (c) Central Government
- (d) Company Secretary

(2) If the auditor has given a qualified report, which of the following consequences may result:

- (a) The Board of Directors have to give reply to such qualifications in Board's Report
- (b) The Board of Directors have to resign
- (c) Auditor has to resign
- (d) The Central Government may impose a fine on shareholder.

(3) To which of the following parties is the auditor expected to address his Certificate :

- (a) Board of Directors of the company
- (b) Central Government
- (c) Shareholder of the company
- (d) Not addressed to any party

(4) _____ is a statement of collected and considered facts.

- (a) Audit Programme
- (b) Report
- (c) Audit Statement
- (d) None of the above

(5) The date of auditor's report should not be -

- (a) earlier than the date on which the accounts are approved by the management.
- (b) later than the date on which the accounts are approved in the Board's meeting.
- (c) the date of AGM.
- (d) both (b) and (c).

(6) In which circumstances clean Audit Report can be given ?

- (a) Profit and Loss Account does not give a true and fair view of profit or loss.
- (b) When Balance Sheet does not give true and fair view of the state of Affairs.
- (c) Proper books of accounts are kept as required by law.
- (d) Defect is found in examination of accounts.

3. (A) What is divisible profit ? Explain the guiding principles for calculating divisible profit.

OR

- (i) State the auditor's duties regarding divisible profit.
 (ii) From the following information of Keshav Limited, determine its divisible profit for the year 2017-18.

Year	Profit / Loss before Depreciation ₹	Depreciation as per Company Law ₹	Unabsorbed depreciation ₹
2015-16	- 2,80,000	4,20,000	3,00,000
2016-17	- 2,00,000	2,80,000	1,80,000
2017-18	+ 12,50,000	2,50,000	-

- (B) In the following sub-questions, select the correct answer : (any three)
- (1) Profit of a company for current year is ₹ 10,00,000. Calculate the amount required to be transferred to General Reserves, if the company declares dividend on share capital @ 14%.
 (a) ₹ 25,000 (b) ₹ 50,000
 (c) ₹ 75,000 (d) ₹ 1,00,000
- (2) The profit that is to be distributed among shareholders as per prescribed rate of dividend is called:
 (a) Divisible profit (b) Gross profit
 (c) Reserve profit (d) Capital profit
- (3) Which of the following is not a guiding principle in computing divisible profit ?
 (a) The generally accepted principles of accountancy should be followed.
 (b) The provisions of the Companies' act must be strictly complied with.
 (c) The regulation of the Memorandum and Article of Association must be complied with.
 (d) The reputation of the company must be maintained by any means.
- (4) Which of the following statements is not correct for the divisible profit ?
 (a) No dividend can be declared without providing for depreciation on fixed assets.
 (b) The Board of Directors can declare interim dividend.
 (c) Dividend cannot be declared from the profit prior to incorporation.
 (d) The members of the company have the power to raise the rate of dividend being declared by the Board of Directors in the general meeting.
- (5) Which of the following statements is not a consequence of over valuation of profits ?
 (a) It may result into payment of dividend out of capital.
 (b) This will protect the interest of the debenture holders and creditors.
 (c) More profits will attract more tax liabilities.
 (d) It will result into more payment of managerial remuneration - if based on profits.

4. (A) What is an audit programme ? Prepare an audit programme of Educational Institution.

14

OR

(i) Discuss in brief the points to be considered while preparing an audit programme.

7

(ii) Distinguish between Audit and Investigation.

7

(B) In the following sub-questions, select the correct answer : (any three)

3

(1) Which of following statements is correct ?

- (a) The term 'Investigation' implies an examination of accounts and records for some special purpose
- (b) Investigation is compulsory under the Companies' Act.
- (c) Audit Report must incorporate the details of investigation.
- (d) The Investigation is always carried out as per the instructions issued by SEBI.

(2) Which one of the following points is not relevant in relation to investigation when there is considerable increase in gross profit in spite of steady sales figure ?

- (a) Examinations of reasons for increase in the percentage of gross profit.
- (b) Increase in the price of raw materials.
- (c) Closing stock might have been overvalued.
- (d) The purchases are omitted from being recorded in the books.

(3) Which one of the following is not required to be considered for "Investigation in case of suspected fraud" ?

- (a) Embezzlement of cash to be examined.
- (b) The nature of fraud suspected.
- (c) Disqualifications of Directors of the company.
- (d) The period of investigation to be covered.

(4) Which of the following details is not required to be obtained before preparing an audit programme ?

- (a) Accounting system adopted by the competitors
- (b) System of internal check
- (c) Technical details of business or institution
- (d) Report of the previous auditor.

(5) Which of the following statements is not correct in regard to verification and valuation of assets and liabilities, while preparing an audit programme of a college ?

- (a) Cash on hand and balance with bank should be verified as usual.
- (b) The stock of stationery and furniture should be physically verified.
- (c) All the debts and liabilities should have been accounted for.
- (d) The investment made for specific purpose should have been recorded properly.